

نامه یه کی سه ر ئاوا له

به داخیکی زوره وه تا ۹۴/۸/۲۵ ، هه ر هه والی شه ره خویناوییه کانی ئیوان دووله شکری دوو پارتیه گه وروه به ده سه لاته کانی کوردستانی باشورمان پی ده گات، که له م پوژانه دا له ناوچه کانی قه لادزی وه له بجه و پینجویین هاتوونه کران. هه موو توانا و خه باتی دلسوزانه ی میلله ت له کوردستان و ولاتانی ئه وروپای پوژئاواوه به کاره یئران. تا ئه مرو هه ر په یماننامه له ئیوان پ.د.ک. له لایه که وه ی.ن.ک. له لای تره وه له ژیر چاوه دیری و کارتیکه ری په رله مانی هاوبه ش و نوینه رانی ولاتی فه رانسا و هه ندیک لایه نی تر مور کراوه و په یمان له دوا ی په یمان دراوه بو چاره سه ری ناکوکییه کان و دوا یی پیدان به هیرش کردنه سه ر یه کتر و خوین رشتن و ویران کردنی زیاتری ناوچه کان و تیکوشان بو ئاوا له کردنی ریگی گفتوگو و به شداری

پروانه لاپه ره ی ۲۲

هه لبراردنی گشتی له سوید

له ریکه وتی ۹۴/۹/۱۸ هه لبراردنی گشتییه له سوید. له م هه لبراردنه دا نوینه رانی خه لک بو ئه ندامیتی په رله مان، ئه ندامیتی ئه نجومه نی هه ریم و هه وه ها شاره وانی هه لده بژیردرین. هه موو ئه و که سانه ی ته مه نیان ۱۸ سال یا زورتر بی مافی هه لبراردن و هه بژاردنیان هه یه. ئاشکرایه مافی ده نگدان بنچینه ی دیموکراسیه. له سویددا لاهه کییان تا راده یه ک خاوه نی مافی هه لبراردن و هه لبراردن. ئه م مافانه له سالی ۱۹۷۶ دراون. له و کاته وه لاهه کییان مافی ده نگدانیان هه یه له ناوچه کانی خو یان. ئه و که سه ی که سی سال یا زورتر ناوی له شاریدا نوو سرابی، مافی هه لبراردن و هه لبراردنی هه یه بو شاره وانی و هه ریم. به لام ئه و مافه نیه بو په رله مان. ئه م بریاره ناره وا و نادیموکراسیانه یه به رامبه ر به بیگانان. ده با هه موو ئه و که سانه ی که ته مه نیان له ۱۸ سال زیاتر پرانه لاپه ره ی ۲۳

له لاپه ره کانی تردا

چوار پرسیار،
چوار ولام،
حه وت پارتی

۲۳ چه ند کورته هه وال

به رنامه ی چالاکییه کانی
۳۳ کومه له

۲۲ هه لبراردن و بیانیان

گروپی هه لپه رکی مندالنی کورد (فه سیتوالی ئۆربی)

هه لېږاردنی گشتی له سوید

هه مان مافیان هه بوايه.

بناغه ی سیاستی ده وله تی سوید یه کسانو و هه قی هه لېږاردنه. نه ندامانی نه نجومه نې بالا له لایه ن گشت گروپانه وه نایه نه هه لېږاردن ته نیا له لایه نه ندیکیان هه لده بژیردین نه م بریارانه ی که نه نجومه نی بالا وه ری ده گرن کار ده که نه سهر ویسته کانی هه موو گروپه کان. نه مه ش ناره واییکی تره. بویه نه وه هه لېږاردنیکی ره وای نه. سه ره رای نه مه ش نیمه نه و مافه مان له لا پتروزه هه رچه نده به داخه وه بیگانه کان به شیوه یه کی دروست نه و مافه به کار ناهین. وه ک دیاره بیگانه کان که متر له سویدیه کان له هه لېږاردندا به شداری ده که ن. له هه لېږاردنی سالی ۱۹۹۱ دا ۶۹۲ که بیگانه مافی ده نگدانیان هه بووه له نیسکلستونا، له وانه ته نیا ۱۸۴۲ ده نگیان دا که ۳۹.۲٪ یه. نه وانی تر ۶۰.۸٪ بوون که ده نگیان نه دا. نه م ریژه یه هه موو بیگانه کان ناگریته وه به لکو

حیاوازیان هه یه. ۱۳.۲٪ له دانیشتونای سوید له دهره وه ی سوید له دایک بون. بناغه ی ۱۶.۹٪ دانیشتونای نیسکلستونه بیگانه یه. له مانه ۷.۴٪ بونه ته هاوولاتی سویدی. له بهر نه وه ی کورده کان ولاتیکی سه ره خویان نیه، بویه ژماره ی ته وای کورده کانی دانیشتوی سوید نازانین. به بی گومان نه بوونی نوینه ری بیگانه کان له نه نجومه نی شاره وانی بوشاییه کی گه وره یه. نه مسال ته نها ۴ بیگانه له لیسته ی پارتي چه پ، سوسیال دیموکرات و پارتي گه ل دا هه یه. هه لېږاردنی نه م نوینه رانه هیشتا هه ر زه حمه ته چونکه ناویان له سه ره وه ی لیسته کان دا نیه. نایا نه و نه نجومه نه بی بیگانه یه نه توانی ره وای بی له بریاره کانیدا سه باره ت به بیگانه؟؟ به رای نیمه نا. کاتی که بیگانه مافی ده نگدانی خویان به کار ناهین، که سانی تر نه و هه له ده قوزنه وه. له نه نجام دا نه و پارتيه ی که پاریزگاری له مافه ره واکانی بیگانه کان ده کات، ده نگ که متر دین. نه مه ش به قازانجی بیگانه کان نیه. بی گومان زور هو هه یه که بیگانه کان که متر به شداری ده که ن، یه کی که له مانه هو ی دهره ونیه. مرؤف

بروای به وه نیه که کاریگر بن له سه ر پارته سیاسیه کان و ژیانی سیاسی له سویددا. نه مه هه له یه، چونکه بواری کاریگر بوون له سیاست دا هه یه. نه گه ر چاویک به سه ر ژمیره کان دا بخشینین. بومان دهره که وی که بیگانه کان ده توانن کاریگر بن له سه ر هه لېږاردن له سویددا. بیگانه کان ده بی چالاکتر به شدار بواره کانی کومه لایه تی، نابووری و ژیانی کولتووری و هه روه ک کاری پارته سیاسیه کان بن. له کاتی که دا نیمه نه رکی سه ر شانی خومان به جی هینا، ده توانین له گه ل دوست و دلخوازی خومان دا هه نگاهی باش هه لېږدین. نیمه له سوید ده ژین، ته نانه ت نه و ناوه که ده یخوینه وه و نه و هه وایه ش هه لیده مژین ناوپیته ی سیاسته ته. نیمه نابی دوور بیین له سیاستی سوید. نه وه ی که هه لده بژیریت بریار له سه ر هه موو شتی ده دا که په یوه ندی به نیمه وه هه یه. جا بویه نه بی جیگه ی خومان بکه ینه وه له م بواره دا. هه لېږاردن نیمه ده گریته وه! پیوسته نیمه مافی ره وای خومان به کاریه دینن به وه ی به شداری له هه لېږاردن دا بکه ین. پرؤ و ده نگ بده!

له لاپه په ی - ۱۹ و و :

۳- سیاستی سوید له کوتایی هه شتاکانه وه زیاتر خوی گونچانده له گه ل واته بیکیتی نه روپای، واته نه وه ی بییان نه گوریت ۲/۳ سیسته می. سیسته می نه روپای رۆژناوا ده یترتیه سویده وه. نه م سیسته له سه ر بناغه ی به رز بوونه وه ریژه ی بیکاری ده بیته که ده بیته هو ی نزم بوونه وه ی داخوازی موچه وه، خرابتر بوونی پارترگاری کردنی کومه لگا. له هه مان کاتدا که م کردنه وه ی باجی کارگه کان، نه م سیسته م گورانه له سویددا بریثیه له سیاستیکی چیپایه تی: پاره ی زؤتر بؤ خاوه ن پاره و پاره نه ستاندن له هه ژاران. له سویددا بیگانه ته نیا وه کو گامزایکی کار که لکی ئ وده رده گبریت بؤ که وی بورژوازی پاره ی پی درخت. چاره سه ریثی وه رگرتنه وه ی نه م پاره یه له سه رمایه دار دابین کردنی کاری سوود به خسه بؤ بی کاره کان. له هه مان کاتدا ته کنولوژی نه مه نده پیش که وتوه که سه رده می کورت کردنه وه ی کاتی کار هاتوه، واته ده توانین نه وه نده کاره ی هه یه دابه شی یکه یین. داواکاریمان کورت کردنه وه ی سه عاتی کاره بؤ ۷ سه عات و له داهاوتودا بؤ ۶ سه عات.

۴- فیرکردنی زمانی دایک گرنیگیکی تاییه تی خوی هه یه. باور به بؤ بوون و شه خسه تی هه موو بیگانه یه ک له سه ر زمانی دایکی وه ستاره. هه ر وه کو بیگانه هانتی خیزانیش په یوه ندی به زمانیکی هاوبه ش هه یه وه کوو بناغه. نمونه بؤ نه مه ش نه و فینله ندیانن که له ساله کانی په نجا و شه ستاره هاتوون. وینه یه کی ترسپنه ر، نه مانه نیو زمانه واته نه سوید، نه فله ندی به باشی نازانن باور به بؤ هینان که وتوته دوابی. فیر کردنی زمانی دایک شتیکی دروسته. بی که م و کورسی له خسته ی ناسادا.

۱۶* - ۱۰ - ۱۹۴ کاتریمیری ۱۳ پېشبرکه ی شه ترنج
۲۲* - ۱۰ - ۱۹۴ سه یراتیکی خیزانی به که شتی بؤ نولاند.

چالاکیه کانی مانگی ۱۱۰
۵* - ۱۱ - ۱۹۴ کاتریمیری ۰۰.۱۸ نیواره ی خیزان و بنه ماله کانی نه ندامان پیکه وه کو ده بیینه وه. هینده ک دوستانی سویدیش میوان مان ده بن
۱۲* - ۱۱ - ۱۹۴ کاتریمیری ۰۰.۱۳ سمیناری که له سه ر EU و گوپگرتن له نه و کومه لانه ی که دژن یان له گه لن.
۱۹* - ۱۱ - ۱۹۴ کاتریمیری ۰۰.۱۸ شه وناهنگی پشٹیوانیکردنی کوردستان له لایه ن کومیته ی سویدییه وه به هاوکاری کومه له که مان.
* سمیناریک له لایه ن سویدییه کانه وه بؤ نه ندامانی کومه له که مان له سه ر مه ترسیه کانی نارکوٹیکا له نیسکلستونا.

چالاکیه کانی مانگی ۱۲
۱۷* - ۱۲ - ۱۹۴ کاتریمیری ۰۰.۱۳ کونگره ی ده یه مینی سالانه ی کومه له که مان.
تیبیبی: هیندیک کوړ و سمینار له سه ر رهوشی کوردستان له کاتی خویدا ناگادار تان نه که ین.

پرؤگرامی کار و خه باتی چوارمانگی داهاوتی سالی ۹۴ ی کومه له که مان:

- ۱- کؤرش فیربوون
- ۲- فؤلکلوری
- ۳- فیربوونی زمان کرمانجی، سورانی، ینگلیزی، سویدی
- ۴- شانتوگری پیشکه شکردن.
- * چالاکی بو مندالان
- ۱- پېشبرکی ره سم کردن
- ۲- پېشبرکی نووسینی چیروک وشيعر
- ۳- کؤکردنه وه وکړینی هیندیک نامیری یاریکردن بؤ مندالان له کومه له دا.
- * چالاکی به شی لاوان - به پیی
- به رنامه ی خویان جی به جی ده کړی
- * چالاکی بؤ نافرته تان هه ولدانیکی تر بکه یین بؤ پیکه یانانی کومیته ی نافرته تان.

چالاکی مانگی ۹
۱۰* - ۹ - ۱۹۴ کاتریمیری ۱۹ نیواره ی خیزان و بنه ماله کانی نه ندامان پیکه وه کؤبوونه وه.
۱۸* - ۹ - ۱۹۴ کاتریمیری ۰۰.۱۴ کؤبوونه وه ی نه ندامان
۲۴* - ۹ - ۱۹۴ کاتریمیری ۰۰.۱۸ شه وناهنگی کوردی

چالاکیه کانی مانگی ۱۰
۸* - ۱۰ - ۱۹۴ کاتریمیری ۰۰.۱۵ سمیناریک.
۱۵* - ۱۰ - ۱۹۴ کاتریمیری ۱۳ پېشبرکی ته خته (تاو له)

رېداكسىيەنى ئارارات چەند پرسپارى لە سەر ھەلبژاردن و لە سەر يېكيتى ئوروپا (EU) لە ھەندىك لە پارتىيە سىياسىيە كانى كۆمۇنى ئېسكىلىستوونا كرد. پرسپارى و ولامە كان سەبارەت بە يېكيتى ئوروپا لە ژماي اھاتووى ئاراراتدا بلاو دەكرىتە وە.

بۇ ئەوھى خوینە رانى بە ریز ئاكاڧارى بار و دۆخە كە بکە ين و بۇ ئەوھى يارمە تىكى ئیوھ بەدە ين تا بە زانست لە سەر بىر و راي پارتىيە كان، دەنگ بەدە ين بە و پارتىيە ی دە تانە وى. پرسپارى و ولامە كانى سەبارەت بە ھەلبژاردنتان ئىستا پىشكە ش دە كە ين.

۱- گرنگرتين بابتە كان لە ھەلبژاردنى ئە مسالدا بو پارتىي ئیوھ كامانە ن.

۲- ھوى لاوازی لاوھ كىكان لە گۆرە پانى سىياسە تى سویدا گچىيە؟ چۆن دە تونين، رادە ی چالاكى ئە وان بېە ينە سەر. ئايا چە و دە م دە توانن كارتىكە رىيان لە سىياسە تى سویدا ھە بى؟

۳- ھوى بە رزتر بوونى بىكارى لە ناو لاوھ كىيان دا چىيە و پارتىي ئیوھ چۆن چارە سە رى ئە م دوخە دە كات.

۴- بۆچوونى ئیوھ / پارتىي ئیوھ لە مەر فىركردنى زمانى مالى (زمانى زگماكى) لە فىرگە كاندا چىيە؟

كريستينا ئاندرسون (C)

۱- پىشگىرى كردن لە زياتر بوونى قەرزى ولات، راگرتنى ھاوسەنگى ئابوورى لە ئىسكلىستونە، كەم كردنە وھى بىن كارى بە تايبە تى لە نۆر لاوان، پىك ھىنانى سىستە مېكى پارىزگە رى نوئى بۆ دلنبايى گروپە لاوازه كان، پىك ھىنانى كۆمە لگايە كى رىك و پىك بۆ پاراستنى سامانە سروشتيە كان. دە بى فېر بىين كە كاتى بە كارھىنان و فېردان بە سەرچووه. ئىستا سە ر دە مى دووبارە بە كارھىنانە وە و گە رانە وە يە.

۲- بۆ لاوھ كىكان زەحمە تە كە بىنە ناو كومە لە ی سویدیيە كان و پارتە سىياسىيە كان. پىويستە لە نۆوان كومە لە ی سویدیە كان و لاوھ كىكاندا پە يوھە ندى زياتر بىت. بىگومان ناوارة كان دە توانن كاريگەر بن لە سىياسە تى سویدا ئە گەر بە شدار بن لە كارى سىاسيدا.

۳- لە كاتىك بازاری كار سست دە بى مەرجه كانى بە دە ست ھىنانى كار بۆ بىكارە كان دژوارتر دە بى و لىرە زمانىش دە و رىكى گرنكى ھە يە. ئىمە تا قى كردنە وە و زانبارى بىگانە مان باش بە كار نە ھىناوھ، پىويستە لە كارخانە و كومپانىاي بچووك و مام ناوھە ندى كارى نوئى بدۆزرىتە وە. يارمە تى دانى ئە و كە سانە ی دە يانە وئى كومپانىاي تازه بکە نە وە بکرى.

۴- خویندنى زمانى زگماكى بدريت بە و كە سانە ی داواى دە كە ن، بە لام چالاكتر بىن بۆ دانانى پلانكى باشتر بۆ ئە م مە بە ستە.

KDS Kristdemokraterna

میریام هۆلم (KDS)

Folkpartiet

ئانیتا بومان (fp)

وه لآم له لایه ن پارتی

۱- بۆ هه لپژاردن ئیمه پینچ خالی گرنگمان هه یه:

بایه خدان بۆ مندالان، بایه خدان بۆ پیران، پیک هینانی کۆمه لگایه کی ریک و پیک و دوست، زیاد کردنی باج بۆ کاره کانی شوینیه وار، داراییه یه کی به هیز بۆ به رز کردنه وه ی ئاستی کار.

۲- به زانینی زمان و جیاوازی کولتور گریدراوه. لیره گه لیک

ئاواره به شیوه ی کاتی ده ژین چاوه پوانی گه زانه وه ی ولاته کانی خویانن. له بهر نه وه به ته واوی به شداری رامیاری سوید ناکه ن. بئ گومان گه لیک هۆی تر هه ن له ریگای ئاواره کان بوئه ناتوانن له رامیاری سویدا چالاکی بنویسن، نه گه ر کومه له ی ئاواره کان داوا ی کۆبونه وه ی زیاتر بگه ن له گه ل پاره ته سیاسیه کانی سوید نه بیته هۆی به یوه ندی زیاتر له نیوانیان، بوار هه یه کار له سیاسه تی سوید بگه ن.

۳- به رای من له بهر جیاوازی زمان و کولتور گومان له لای

خاوه ن کار هه یه که چۆن کریکاریکی په نابه ر خۆی بگونجینی له شوینی کاردا. ئاسان نیه بۆ په نابه ریک که به لگه نامه ی کار به ده ست بئینیت له ولاتی خۆیه وه هه روه ها بۆ خاوه ن کاریش زه حمه ته که خویندن و زانیاری ولاتیکی تر هه لسه نگینی که شاره زایی له سه ر نیه. ئیمه ده بئ بۆ پیک هینانی کومپانیای بچووک و مام ناوه ندی، بازرگانی به هیزتر بگه ین، له ریگای وه رگرتنی باج بۆ لاوان.

۴- خویندنی زمانی زگماکی بنچینه یه بۆ فیر بوونی هه ر

زمانیک. نه و بنچینه یه پیویسته بۆ ژیان و خویندن له سوید.

۱- لابردنی نه و که موکورتییانه ی که هه یه به فرۆشتنی مولک

که شاره وانی خاوه نیه تی، به پاره که ی پرۆژه ی سه رکه وتوو بۆ منالان و لاوان و پیران، کردنه وه ی بازار و شوینی تازه و چالاکی له (Centrum)، و ئاوا کردنه وه ی خانوویه ره و مالی نوئی له ناوچه ی ده وری چه م و خویشکردنی هه وارگه ی چه م. نه وانه ته رخان بکری بۆ دانیشتون.

۲- ژماره یه کی زۆر گروپ هه ن که دووره پاریزن له کۆری

سیاسی، په نابه ر په کیکه له وانه، نه مه ش ده که ویتته سه ر شانی مرۆف خۆی جگه له وه ی که هه ر په نابه ری وه ک سویدی مافی ده نگدانی هه یه، به شداری بوونی که سانی خاوه ن رابردویی جۆراو جۆر له ناو سیاسه تدا زۆر پیویسته وه ک له ژنان و لاوان و که سانی شاره زای بازرگانی.

۳- فه رامۆش نه کردنی زانست له سه ر سوید چونکه بنه مای

ناسینی کۆمه لگایه، پارتمان توانی داوا ی کار بکات بو نه و په نابه رانه ی چاوه رییه وه لآمن له ده ولت، خه رچی ژیا نی خویان بگه ن که نه مه نمونه یه که که چۆن خه لکی بتوانن بریار بدن له سه ر ژیا نی خویان جگه له وه ی که کار ده بیته هۆی هتیم کردنه وه ی باری ده روونی.

۴- مه سه له ی زمانی دایک گرنگی خۆی هه یه، پارتمان

نه زموونی خۆی هه یه له و لیکۆلینه وانه، بۆیه له داها تودا بریاری به ته واوه تی له سه ر ده دری.

Moderaterna

گوننار پیکفلت (M)

می هکن نویم (Miljopartiet)

وه لآم له لایه ن:

گرنگترین بابته بۆ ئیمه:

وه لآم له لایه ن پارته مودیرات

- 1- دارایی شاره وانى. باج وه رگرتنى شاره وانى وهك خۆى بمینیتته وه، به لآم له پاشه روژدا كه م كه م زیاد بكریت. ئه نجومه نى گه رهك له گهل به رییوه به رایه تی نه مینى. زیادتر بایه خ به قوتابخانه و ته ندروستی مندال و پیر.
- 2- بۆ کارتیکردن له رامیاری سوید پیویسته شاره زاییه کی ته واوی هه بیته له میژو، كه لتوور و ره وستی ئیمه. هه ر كه سئ بى هه وه ئی له م باره پیش كه ویت وه بتوانی به شداری گفتوگوئی رامیاری بیته ده بی شاره زاییکی ته واوی زمانى ئیمه بیته.
- 3- مه رجى هه ره گرنگ بۆ به رده وام بوون له كار له ده ست نه دانى، شاره زا و زانینى زمانى ئیمه یه. خویندن و زانیاری و خۆ پیش خستن بنچینه یه کی هه ره گرنگه لای ئیمه.
- 4- زمانى دایك ده بیته له دهره وى پروگرامى قوتابخانه وه بیته.

- 1- نا بۆ نه وروپای یه کگرتوو، گورینی باج، زیاد کردنى باج له سه ر ماده ی خام و ووزه، باجی كه م له بۆ كار، كورت کردنه وه ی كاتی كار، پارێزگاری بۆ ته ندروستی.
- 2- وا دیاره كه په نابه ران ناشاره زان له سه ر ژمانى كۆمه لایه تی و نامرازه كانى دیموكراسى سوید، به نابه ر جیاوازه له روئى زمان و كولتووره وه ئه گه ر مروف بزاتى مه به ست له كام گرووپه شیوه ی وه لآم دانه وه ی جیاوان ده بی.
- 3- بیكاری له ناو گرووپه بیانیه كاندا وه كوو یه ك نییه له به ر زانست، ئه ژموون زمان و پراكتيك و له گهل داواكانى خاوه نكاردا ناگونجى. سه رده مى پیویستی بوون به كه سانى خاوه ن زانست كه م نه ماوه، یاسای جیاوازی خه لك له شوینی كاردا نه بی نه مینى، ئه گه ر ماوه ی كارکردن كه م بكریته وه بیكاریش كه م ده بیته، له و كاته دا پیویستمان به كارگه ر ژۆرتی ده بی.
- 4- خویندنى زمانى زگماكى باشه. په یوه ندی مندال له گهل خیزان و نه وه ی له خۆى پیشتر به هیژ ده كا. ئه گه ر چوار قوتابى هاو زمان هه بی پیویسته زمانى زگماکیان بۆ دابنری.

دراوه به و كه سانه ی له دهره وه ی ولاتانى ئیسكاندیناوین هه لبریردین بۆ په رله مان. پارته كه مان به دلێكى گه رمه وه به خیرهاتنى هه موو بیگانه یه ك ده كات ببیت به ئه ندام. ئیمه دژی چه وسانه وه ده وه ستین، هه ول ده ده یین بۆ یه كسانى، برایه تی و ناشتى.

ئیمه پارتیه یه كى سوسیالیستین جا بۆیه بۆچوونمان وایه كه چالاكى سیاسى له سویددا به شیكه له خه باتى نیو نه ته وه ی سوسیالیستی.

ئیمه هه مان بۆرژوازیمان هه یه هه ره كو هه موو لایه كى تر له جیهان دا.

یارمه تی بده و خوتان گورج بكه نه وه! هه موو ئه وانى چالاكن ده توانن کاریگه ر بن و ئه وانى ناچالاكن ناتوانن کاریگه ر بن.

هه لاپه پهی - 18

تایبه تی كورده كان ئا له و كاته دا ره خنه و ده نگ به رزکردنه وه له لایه ن پیاوه سیاسى یه كانى سویده وه نه بوو به لكو زیاتر له لایه ن كورده چالاكه كانى سویده وه. بیگانه ده توانی چالاك بیته له بواری سیاسى دا به بی نه وه ی كه له سیاسه تی ناوه وه ی سویدا بزانتیته. بی گومان زانینى زمانى سویدی ژۆر گرنگه بۆ نه وه ی بتوانریته له گفتوگوئی سیاسه تی ناوه ی وولاتدا به شداری بكریت، به لآم ئیمه ی سویدیش ده بیته ئه وه قبول بكه یین كه سانى تر كه كه متر سویدی ده زانن و شیوه ی هه ست ده برینی بیگانه كان و ره وشتیان له سیاسه ت دا. پارته سیاسیه كان ریگا ناده ن به بیگانه له هه لبراردندا سه ركه وتوو بن. ته نیا له ریگای پارته ی چه په وه مه جال

Socialdemokraterna

یوننی لوندگریڻ (S)

وه لآم له لایه ن یوننی ستینبیری سه روکی پارتی چه پ له نیسکستونا

۱- گرنګترین بابته بۆ پارتیه که ن بریتیه له سیاسه تی ئابووری. له م چه ندد ساله ی دواییدا واته پاش هاتنه سه ر حوکمی بورژوازی یه کیک له ئامانجه کانی ئه م رژیمه بریتیه له دوله مه ند کردنی خاوان سامانه کان و ئه مه ش له چه ند ریگایه که وه:

(نا) به رزکردنه وه ی ریژه ی قازانج
(ب) ناستی بیکاری

به رز کردنه وه ی ریژه ی قازانج ته نها سوود به پاره دار ده به خشی. هه روه ها له گه ل به رز بوونه وه ی ناستی بیکاریدا سه رمایه داری ده توانی ریژه یه کی که م له موچه زیاد بکات و له هه ندی شتی تر که م بکاته وه وه کو پارینه ی کاتی نه خویشی، سندووقی بی نیشتی و خانه نشیستی. هه روه ها هه ندی یاسای تر خراپتر بووه و یاخوو له ناوبراو. وه کو مافی مان گرتن (به رز کردنه وه ی پاره ی سزا) ده ر کردن له سه ر کار و هه روه ها خراپکردنی یاسای پاراستنی دامه زراوته ی.

پرسیاری گرنګتر ده رباره ی یاسای سروشت و گوتنی «نه» به

۲- بیگانه کان هه ست ناکه ن وه کوو سویدی یه کان وه هان. هه روه ها زۆر سویدی ئه وه قبول ناکه ن که بیگانه هه مان مافی هه یه وه کو ئه وان.

(نا) زۆر له په ناهه نده ی سیاسی ته نها چاوه روانی ئه و ده کات بگه ریڼه وه وولاتی خوینان، لای ئه مانه وولاتی سوید ته نیا شوینیکی کاتییه بۆ دوور که وتنه وه له تیپور، شه ر و برسیه تی. جا به شداری کردن له پارتیه کی سیاسی سویدیدا زه حمت ده بیته.

(ب) زمانی سویدی بریتیه له دیواریک هه ر وه کو شیوه ی سویدی که چالاک بیته له بواری سیاسیدا: بیډه نگ، گوئی رایه ک و که م ووته.

زۆر هه ن له بیگانه کانی سوید که له باره ی سیاسیه وه چالاکه به لآم دوور له وولاته کانی خوینان، بۆ نمونه: له کاتیکیدا رژیمی ئیراق که وته په لاماردانی میله ته ئیوه به

بۆ له. 19

VÄNSTER
PARTIET

یوینی ستینبرگ (V)

وه لآم له لایه ن پارتی سوسیال دیموکرات (Jonny Lundgren)

۱ سوسیال دیموکراتان که ده سه لات وه رگرن. راده ی بیکاری که م ده که نه وه. ئه مرو زیا تر له 600000 که س بی کارن. که سه رکه وتین له هه لباردندا هه ول ده ده یین که سوید له بار و دۆخی ئه مپوی بزگار که یین. وه ده ست هیئانی هاوسه نگی له نتوان ریژه ی داها ت ومه سه رف دا.

۲- ئاواره کان پیویسته زیاتر به شداری له ناو کو مه لگادا چونکه ناستی وشیری خه لک له وه وه دی که شاره زاییان له هه بی له سه ر سوید هه ر وه ک له سه ر ئه و ولاته ی لیوه ی هاتوون: مروف ئه توانی چالاکي خوئی بنویئ له ری زانیاری و ئه زموونی سیاسی خویه وه، ئه گه ر مروف ئه ندام بی له پارتیه سیاسییه کان ئه توانی کاریگه ر بی و یارمه تیده ر بی.

۳- په نابهر کاری به گران ده ست ده که ویته چونکه زانستی ته واوی له سه ر زمانی سویدی نییه، بۆیه ریژه ی بیکاری (۱۷٪) یه له نئویاندا.

به رنامه ی پارتمان رزگار کردنی سویده له و گرفته ئابورییه به وه ده ست هیئانی کاری سه ر به خو و په ره سه ندن به هه موو جوړه بازرگانی تاییه تی، ریگاو بان، ده وروبه ر، بایه خدان به بواری زانیاری.

ئیمه خاوه نی به رنامه یه کی تاییه تین بۆ لاوان، هه ر لاویک که ته مه نی له خوار ۲۵ ساله ئه بی کاری بۆ په یدا بکری له ماوه ی ۱۰۰ رۆژ پاش ئه وه ی بیکار بووه.

۴- ووتنه وه ی زمانی دایک ئه بی له جیگای خوئی بمیئ بۆ ئه وه ی منالی په نابهران پاریزگاری زمان و کلتور و خو و ره وشتی خوینان بکه ن.

Gunnar Dickfelt (M)

- 1- Aboriya belediyê. Divê baca belediyê a ku iro heye wek xwe bimîne, lê di pêşe rojê de, hin be hin abaca belediyê kêmîr bibe. Meclisa mehela û rêveberetiya wan divê nemîne. Lê xwedi derketina dibistana û lènêrîna zarok û pir û kalên me.
- 2- Ji bo ku mirov bikaribe tesîr li siyaseta swêd bike, pêwîstiya zanyarî di derheqê diroka me a swêd, kultur û tora me de heye. Kesek ku bivê di warê zanyarî û fêrbunêde pêşkeve û bikaribe beşdarê politika yê bibe û para xwe ji bigre, divê zimanê me baş bizanibe.
- 3- Ji bo ku mirov bikaribe karê xwe, di destê xwe de bihêle, zimanê me mercê herî girînge. Xwendin û zanyarî û xwe pêşxistin qaidên herî diyarin.
- 4- Divê zimanê zikmakî li dervay programa (şema) dibistanê be

* * *

berjewendê xwe bi kar tîne.

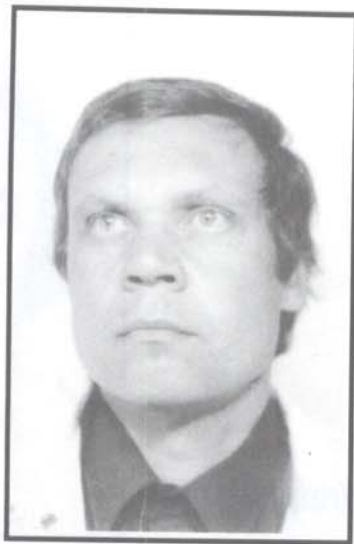
Rêya çareserkirinê ewe, ku mirov ji dewlemenda bistîne û karê bide kesên bêkar. Teknik ewqas pêşde çûye û nîşan dide, ku kêmkirina katê kar û beşkirina kar hatîye. Di mercên îro de 7 seatê kar û di pêşerojê de 6 seatên kar divê bibe şertê rojê.

- 4- Zimanê zikmakî pir girînge. Bi xwe bawerî û şexsiyet li ser bingeha zimanê zikmakî pêk tê. Ziman ji bo girêdana malbatekî bihev ve tîştê herî girînge. Bê guman divê zimanê zikmakî di program û şema dibistana de hebe. Mînak, ew Finladîyên ku di sala 50 û 60 ta hatin Swêd mirov ditirsîne. ewan bûne niv ziman. Ne baş Swêdî û ne jî baş Finlandî dizanin.

Junny Lundgren (S)

- 1- Socialdemokrat iqtidarê paşde bigrin, û ev bêkarîya bilind a ku heye kêm bikin. Îro 160.000 kes bê kare. Serkevtina socialdemokratan di vî hilbijartinê de tê maneyekî din jî, rêya ku swêd li ser diçe bêt guhertin. Armanca siyaseta me pêkanîna weznekî wekhev di navbera hatin û çuyînê dewletêda ye.
- 2- Pêwîste ku bîyanê li swêd, pirtir beşdarê jîyana komelayetî bibin. Bîyanî bi zanyarî û tecrubên xwe ên kulturî û cor be cor dikarin di gelek pirsîyarande alîkar bin. Ku mirov endamê çalak be, di nav partî yên Swêd de, gelek mecal heye ku tesir li politîka swêd bike.
- 3- Gelek bîyanî di warê zimanê swêdî de qelsin, ev dibe sedemê ku bîyanî nikarin îro di suka kar de reqabetê bikin, di emekî de ku bêkarî li Eskilstuna ji %17 procenta zêdetire. Programa socialdemokratan a ku swêd ji vî kirîza ku em îro dijîn derxe eve: Zêdekirina kar bi taybetî di beşê pîrîvat de (näringsliv) Em dixwazin swêd ji kirîzê derbixin, em dixwazin di beşa ticareta pîrîvat, peywendî (kommunikation) û der û dor (miljö) de kesa teşwîqê razandina sermaye bikin. Em dixwazin di beşê zanyarî û qabilyetê de razandina sermaye bilind bikin. Programekî mey taybetî ji bo ciwanan jî heye, ku di nav sed rojande emê kar an jî xwendinê pêşkeş kesên bêkar, ên di bin 25 sala de ne bikin.
- 4- Bêşik zimanê zikmakî divê li dibistana bimîne, ji bo zarokên bîyanîyan bikaribin ziman û kultura welatê xwe biparêzin.

Mihkel Nõmm, Miljöpartiet

Jouni Stenberg Partiya Çep (V)

1. Na! ji bo YE (yekîtiya ewrupa). Guhertina bac, zêdekirina bacê li ser madey xam û enerjî; bacek hindik bo kar. Beşkirina kar û kurtkirina waxtê kar. Lênirînek baş bo tendrustî.
2. Dibe ku xerîb fêrê jîyana civakî û metoda demokrasîya ku li Swêd heye nîn. Bîyanî bi ziman û kultura xwe, xedî têgihîştinê cudandin. Ku mirov bizanibe ka mest kîjan gurube bersîva pirsîyarê jî cuda dibe. Helbet, bi beşdarî di debattan de û bi dengdayînê mirov dikare tesîr li sîyasetê bike.
3. Bêkarî di nav gurubên xerîbande wek hev nîne. Yek ji sedemê bêkarîya bilind, hindarî, praktik û zanyarîya ziman di gel pirsîyarên ku xwedî kar lê dipirse wek hev dernayên. Sedemek din jî, pêwîstî bi karê ku hîdarîyekî kêm jira divê, kêm buye. Ew qaidên cuda, ku di sûka kar de hene û ferq dixê navbera guruba were avêtin. Dema, ku waxtê kar bê kurtkirin, bêkarkî jî kêm dibe. Ew waxt, ji bo ew karên ku mirov dikin, pêwîstîya gelek kesan dibe.
4. Xwendina zimanê zikmakî başe, ew têkilîyên zarokan di gel qernê ji xwe mezintir û di gel kes û karê xwe de be hêztir dike. Her waha bi xwe bawerîya şagirt jî, zêdetir dibe û rê dide ku di zimanê swêdî de zanyarîyekî baştir peyda bike. Zimanê zikmakî divê li her cîhe ku 4 şagirt ji zimankî hen bê dayîn.

- 1- Ji bo Partîya Çep pirsê herî girîng sîyaseta aborî ye. Di van çend salî derbasbuyîde hedefa hukumeta burjuvazî ev bu, ku dewlemenda dewlementir bike. Bi rêya bilinkirina faîzê û bêkarî yê. Faîza bilind tenya li gora dilê kesên xwedî pereye. Bi rêya bêkarîyê, sermaye muçe (perey kar) gelek kêr zêde dike û mafê sigorta nexweşîyê, sendîqa kar û teqandê dibire. Her waha sermaye qanunê huquqê kar, mafê mangirtin û mafê parastina ji kar ne avêtin jî, ji hev dixê. Pirsên din ên girîng ji bo me sîyaseta der û dor (miljö), swêd nebe endamê yekîtiya ewropa (Y:E) û nehîştina bêkarî yê ye.
- 2- Bîyanî xwe wek swêdîyan nabînin û gelek swêdî bixwe jî. xwe û bîyanîyan wekhev qebul nakin. Gelek penaberên sîyasî li benda veger welatê xwe ne. Swêd wek cîhekî demî, ji bo ku ji teror, şer û ji birçîtîyê xilas bin, dibînin. Ji ber vê yekê beşdarbuna wan di nav politika partîyên Swêdî de zehmete. Ziman bixwe jî astengîyeke.

Her çend ku li Swêd dijîn jî, lê gelek kesên bîyanî di politika welatê xwe de beşdarin. Wek mînak waxtê dewlata Iraqê berê çekên xwe da xelkê bi taybetî kurdan, ji xeynê penaberên Kurd tû sîyasetvanekî Swêdî ev êrişê mehkum nekir. Gelek bîyanî, bê haya wan jê hebe di politîka Swêd de beşdarin. Ziman yek ji astegên ku rê li pêşîya bîyanîyan digre ku nikarin di sîyasetê Swêd de çalak bin. Partîyên Swêdî jî di listên xwe de cihê ku werin hilbijartin nadin bîyanîya. Heta nuha tenya di nav Partîya Çep de kesên ji welatê derwey başûr, hatine hilbijartin û bûne endamê parlemento yê..

Partîya me bi germî bi xêrhatina bîyanîyan dike. Em li dijê neheqîyê ne, em di gel wekhevî, birayetî û aşîyê dane. Em partîyekê sosyalistin. Ji ber vî yekî, em xebata politîk a li Swêd beşek ji tevgera sosyalist a navnetevî dibînin.

- 3- Ji salên 80 û virde politîka Swêd li gor EG/EU şikil distîne. Civat 2/3 ya ewropa rojava li Swêd bi cih dibe. Ev sîyaseta li ser esasê bêkarî, zêdenekirina muçe (perey kar) û kêmkirina refaha social ava buye. Sîyaseta li Swêd sîyasetek çînayetî ye. Sermaye bîyanîyan wek rezerv ji bona

Anitha Bohman (fp)

Miriam Holm, (KDS)

- 1- Kêmbuna darayîya butça beledîya Eskilstuna divê nemîne. Milkên beledîyê ên hene bên firotin, perê wan ji bo zarok, ciwan, pir û kalan vere bikar anîn. Pêkhanîna centrumekî zind û bi gelek dikan, ku çalakî yên kulturî uhw lê pêk bèn. Avakirina avayî li der û dora çem, li cihên wala. xeştirkirina çemên Eskilstuna ku xelk bikaribe baştir sud ji bigre.
- 2- Gelek gurub hene, ku di politîka Swêd de ne çalakin. Bîyanî jî yek ji vanin. Bi bawerîya min çalabûna sîyasî bi mirov bixe ve girêdayî yê, ev kesên vî yekê bi cîh tînin dikarin tesîr bikin. Beşdarbuna kesên ji rabirduyên cuda di sîyasetê de gelek girînge. Di sîyasetêde pêwîstîye gelek kesên ciwan, Jin û kesên tacîr heye.
- 3- Bêşik, Swêdîyekî ne tekûz, xwedî rolekî mezine. Zanyarî û fêrbûn derheqê civata Swêd de gelek girînge. Partîya gel di hukumetêde hewl da ku kesên penaxwaz (heta mafê penaberî bigrin) bikaribin kar bikin û penaber li kampa mesrefên xwe ên pêwîst bixwe biden. Ev çend mîsalên ji pêşniyarên me. Bi armanca, ku bikaribe tesîrekî li ser rewşa xwe bike. Em bawer in ku ev yeka ji bo, bi xwe bawerbunê jî pir girînge.
- 4 - Ji bo pêşe roja zimanê zikmakî, divê xetekê baş bê fikirandin. Ji bo zimanê zikmakî me gelek lêkolîna kirin. Gelek tecrubên me di derheqê zimanê zikmakî de çêbûn. Lihevhatinekî nerm wê bibe bêje serekî ji bo me.

1. Pênc pirsîyarê me, yên hilbijartinê hene. 1. Refah ji bo zarokan, 2. refahekî baş ji bo pîr û kalan, 3. Pêkhanîna komelgayekî baş, 4. Bilindkirina bac, ji bo kar û der û dor (Miljö), 5. Butçekî ku zêdetir kar bide.
2. Bi ziman ve girêdayî ye: 1. Ferqên çandî: Gelek xerib li vir katî dijîn û li bendê vegeerîna welatê xwe ne. Ji ber vî yekê ji xwestina wan a beşdarî di sîyaseta swêd de kême. Bê şik gelek mereên din jî hene, ku astengin di pêşîya xeriban de, ku nikaribin di sîyaseta swêd de çalak bin. 2. Ger komelên xerîban, partîyan devetê civînên ne resmî bikrana, wê peywendîyên şexsî zêdetir pêk bihatana. 3. Belê pir mecal heye ku tesîr li sîyasetê bikin.
3. Bi bahwerîya min, ji ber ferqa ziman û çandî, şik le cem kesên xwedî kar heye, ka gelo wê xerib fêrê cihê kar bibin. Ji xerîban re ne asane, ku referansê derbarey karê ku li welatê xwe kirine bidin. Ji bo xwedîyê kar jî zehmete ku xwendin û zanîyarîya welatekî din li mêzînê bixe. Em divê ji bona pêkanîna şîrketên piçuk û nawend, bazirganî yê (företagsamheten) gurtir bikin bi rêya U-skattesädel. (zikatekî taybetîye û divê ku ji bo ciwanan bê komkirin)
4. Xwendina zimanê zikmakî ji bo fêrbûna zimanekî bingehî gelek girînge. Ji bo ku mirov bikaribe pêşkeve bike, ji bo xwendin û jîyana li swêd pêwîste.

Xwedewarên hêja!
Ji ber hîlbijartina giştî li Swêd, me çend pirsîyar di derheqa hîlbjartin û referanduma Yekîtiya Ewropa (YE) de ji partîyên sîyasî yên Swêd kirin. Ku xwedevanên ARARAT ji polîtîka van partîyan agadar bin û bi asanî partîya ku dengê xwe bidê, hîlbijêre. Jiber tunebuna cîh, bersîvên di derheq YE wê di jimara 4 de bînan weşandin. Me yekcar pirs nivîsîye, ji bo ku pirs zêde tekra nebin.

- 1- Ji bo partîya we pirsîyarên herî girîng di vê hîlbijartinê de çiye?
- 2- Sedem çiye ku bîyanî di polîtîka Swêd de ne çalakin? Mirov dikare çi bike, ji bo ku ew çalak bin? Gelo bîyanî dikarin tesîrê li ser polîtîka Swêd bikin?
- 3- Sedem çiye, ku bêkarî di nav bîyanîyan de zêdetire ji swêdîyan? Bî çi şîweyî partîya we dixwaze bêkarîyê kêmbike?
- 4- Lênêrîna we di derheqê zimanê zikmakî ku li dibistanan bê dayînan çiye?

Christina Andersson (C)

- 1- Rê lê girtina qerzên dewletê, ên ku roj be roj zêde dibin. Pêkanîna weznê darayî li Eskilstna. Kêmkirina bêkarîyê bi taybetî di nav ciwanan de. Li darxistina sîstema hemîndarîyekî nu (arbeslöshet, försäkring, föräldrarpennig och pension) ku bi taybetî hemîndarîyekê binge hî bide grubên lawaz (qels). Pêkanîna ciwakekî li ser hev ku em têda bikaribin baştir dewlemendîyên xwe ên xezayî biparêzin. Em divê fêr bibin ku dema "bikar bîne û bavêj" derbas bû. Divê em li xwe vegezin cêrek din bi destê bixin.
- 2- Gelek asteng li pêşya xerîban hene, lewra ji nekarînan bikevin nav jîyana civak û xebata parti yînan polîtîk. Pêvîste ku em peywendîyên xurtir di navbera komelên svêdî û xerîban de pêk bînin. Bê guman ger xerîb di nav polîtîka partîyên cuda bigrin, dikarên tesîrê li polîtîka wan partîyan bikin.
- 3- Dema ku sûka kar dijwar dibe, şertê bi dest xistina kar, ji bo kesên ku li kar digerin astengtir dibe. Li vir ziman xwedî rolekî girînge. Me tecrube û zanîyê ya bîyanîyan baş bi kar nehanîye. Pêvîste di şîirketên piçûk û nawendî de karê nu bînan afirandin. Em divê imkanan bidin ên ku dixwazin şîirketan vekin.
- 4- Mafê xwendina zimanê zikmakî, divê bê dayin, ji bo ev kesên ku daxwaz dikin. Lê divê ku em di pîlankrîna grubên zimanê zikmakî de efektîv bin.

HELT

Çalakîyên komela kurdistanê li Eskilstuna ji bo 4 mehên dawîya 94 an

Kurs:

- 1- Data
- 2- Folklor
- 3- Ziman (kurmanci, Soranî, Inglizî, Swêdi)
- 4- Şanogerî (Teater)

Aktivîte ji bo zarokan

- 1- Pîşberka resim
- 2- Pêşberka nîvîsandina cirok û şear
- 3- Komkirin û sitandina hindêk leîstikan bo zarokan.

Aktivîte ji bo Ciwana

Berpîrsîyarê ciwana vî karê bi rêva dibe.

Aktivîte ji bo Jina

Carekî din hewl bête dayin ji bona pikhînana komîta jina.

Augusti

26-08-94 19.00 E v a r e k î b i endamanra ji bona danasandina komelê

September

04-09-94 14.00 Agadarî li ser hilbijartina giştî a parlamento û beledîyan ji bal partîyên sîyasî ên Swêdî

10-09-94 19.00 Êvara hevditina binamalên endamê komelê. li Park-kälare

18-09-94 14.00 Cîvîna Endaman

24-09-94 18.00 Şevekî Kurdî

Oktonber

08-10-94 15.00 Semînar

15-10-94 13.00 Pêşberka text

16-10-94 13.00 Pêşberka Santranc
21/22-10-94 Seferekî bi gemiyê bo Aland

November

5-11-94 19.00 Êvara hevditina binamalên endamê komelê, wê hindêk mêvanên swêdî ên dostê kurdan ji beşdar bin.

12-11-94 15.00 Agadari li ser referanduma ji bo EU ji bal komela li dij EU û komela li gel EU

19-11-94 18.00 Şeva piştgirîya Kurdistanê (ku komîta swêdî bi alîkarîya komela me pêk têne)

Semînarek ji bal swêdîyan ji bo endamên komela me, li ser problemên Narkotika li Eskilstuna

Têbînî: Hindêk semînarê sîyasî li ser rewşa kurdistan wê pêk bên. Emê we derbarey waxt û cida diwayî agadar bikin.

"Xema nexwe xwuşkê,
birayên te yên ku ewê te rizgar
bikin digihên."

Musa Anter

Apê Musa, di 20'ê îlona 1992 de li Diyarbekirê bi destên hêzên tarî hat şehîdkirin. Em di, 2 salîya şehîdkirina wî de, wî bi bîra xwe tînin û dibêjin bijî tekoşîna gelê Kurd!.

Beşîr Aslan û Seyidxan Anter

ÇEND GOTIN JI AXAFTINA "YILMAZ GUNAY"

Wergir: Bavê Merwan

Me di ilon'a 1984'de Yilmaz Gunay wenda kir. Min xwest di 10 saliya koçkirina wî de em wî bi bira xwe bînin. Loma ez hin gotinên wi yên ku li Paris di NEWROZ'a 1984 de axifi bu, ji zimanê Tirkî werdigerînim Kurdi û pêşkêş we dikim.

Yilmaz wiha digot: Hevalên hêja! Dostên min! Rêhevalên min! Hûn bi xêr hatine!

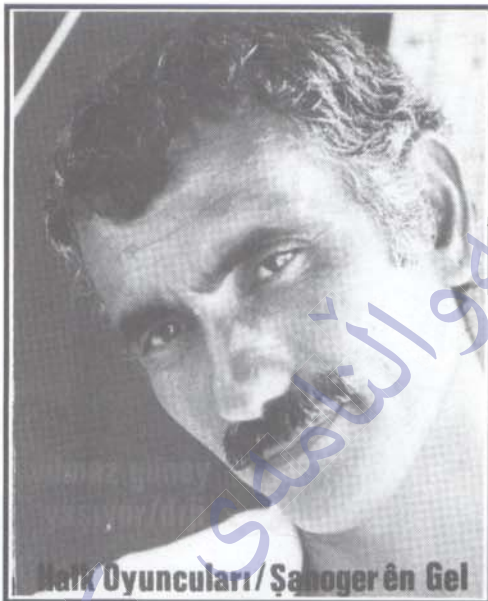
Weke hûn jî dizanin Newroz, ji bo gelê Kurd sembola berxwedan û serhildanê ye. Ez dizanim dilê gişt hevalên ku li vir civiyane ji bo berxwedan û serhildanê lê dixê. Dilê zarokên me jî, ji bo rawestandina li hember koletîyê û zilmê, ji bo serxwebun û azadîyê û ji bo yekîtiyê wê lêxe. Ji bo van armancan heta îro gelek qurban hatin dayîn û hêjî wê bîn dayîn. Lewra bê qurban serkewtin ne mimkune. Divê ku em xun û gri bidin ber çav.

Em dipirsin! gelo kî dikare, ev dilê hev çend bi rik, hev çend bi biryar bê deng bike? Em disa dipirsin gelo mumkune ku serê xelkekî hev çend fedekar egid û bi bawer bê tewandin? Qet û qet na!.

Hevalno! Êş sitembarî, neçarî, xun û grî ne qedera gelê kurd e, em vê qederê refz dikin, em vê qederê nasnakin. Em naxwazin bibin zarokên welatekê ku ji herçar alîyan de hatîye dagîrkirin, em dixwazin bibin zarokên welatê Kurda yê azad, bibin zarokên Kurdistanê. Em dixwazin li ser axa xwe bi zimanê xwe kilamên eşqê û azadîyê bêjin. Em dixwazin cihana xwe û axa xwe bi destên xwe bistrên û şiklekî nû bidnê. Em dixwazin li ser axa xwe, di bin ala xwe de serbixwe û azad bijîn. Ji bo vê yekê jî, li pêşîya me tenê yek rê heye. Divê em çî di nav

xwe de, çî jî le dervê xwe tekoşîneka pir alî bidin.

Gelî hevalan! Îro armanca wan kesên ku di zîndanên faşîstan de li ber xwe didin û armanca wan kesên ku li çîya şer dikin û şehîd dikevin jî, ev yeke. Em van kesên ku divê rê de şer dikin û tîn şehîdkirin di dilê xwe de dijînin û emê bijînin. Ew çî bextîyarin ku li berxwe dan û şehîd ketin û bûne meşala agirê serxwebûn û azadîyê,

xwezî bi wê bextîyarîya wan. Hevalên hêja tê bîra we ku, min par di şenahiya damezrandina enstutîya kurd de waha gotibu: Enstîtu ne di xizmeta tu grûba ango rêkxistina de ye, enstîtu bi tevahî di bin xizmeta netewa Kurd de karderîyek ilmîye. Ez bawerim piraktik û karê me yê salekî van gotinên min rast derxist.

Bila herkes baş zanibe ku, enstîtu wê karakterê xwe yê demokratik, otonom û serbixwe, di ser her tiştê re bigre, ewê tu cara nekeve xefka polemîkên politîk, divê hun jî enstutî yê wek çavên xwe biparêzin û bibin alîkarê xebat û tekoşîna wê.

Hevalno! Enstutî tovê serxwebunê û berhema tekoşîna netewa Kurd e. Ji bo hê pirtir xurt û dewlementir

bibe, diwê ku hûn hewl bidin û li gor quweta xwe alîkar bin. Em li dor enstutî yê kombin! Emê zanibin ku tekoşîna serxwebunê pir alîye. Carna îfadekirina rastîyê bi du rêzan nivîsîn, carna bi awaza kilameke ku di dilê xelkê de deng dide û carna jî bi mizraba ku li têtê temburê dixê, pirê caran ji bomba atomê xurtir û bi tesîr tire. Ji ber vê yekê divê em di her qadên jîyanê de şervanên çak û bi serkevtî bin û şervanên waha perwerde bikin.

Divê em baş, pir baş bikaribin li temburê xin. Divê em bikaribin baş, pir baş kilaman bêjin. Divê em bikaribin baş, pir baş wênayan çêkin. Divê em bikaribin çîrokên baş, şearên baş û romanên xurt bivîsin. Divê em diplomatên xurt, mirovên ilimdar û teknîkera perwerde bikin. Divê destên me bikaribe hin makîne, pênusê û hin jî çek baş bi kar bîne. Divê carna tembura me bibe çek û carna jî çeka me bibe tembur.

Hevalno! çîyayên me, deştên me û cemên me li benda me ne. Em naxwazin tevahîya jîyana xwe li xerîbîyê derbas bikin û kilamên xerîbîyê bêjin. Em xelkekin ku, bi egidîya xwe me destan nivîsîye, em xwedî biryar, ezm û şertên wilonne ku, em dikarin temamê astengîyên li pêşîya xwe berteref bikin. Divê dost û dijmin her kes baş zanibe ku bê şik emê biser kevin. Mirina wek şervanekî azadîyê, ji jîyaneke koletîyê paktire...

Bijî kurdistanek serbixwe, yekgirtî û demokratîk!

Bijî hevkarî û biratîya gelên Tirk, Kurd, Ecem û Ere! û Bijî enstutîya Kurd!
* * *

BIYANÎ Û BEŞDARÎYA HILBIJARTINÊ

Tommy Hamberg (partîya çep)

Cara yekem li Swêd, di sala 1976 de mafê hilbijartin û xwehilbijartinê bo kesên ji welatekî dinê hat dayîn. Ev maf bi insiyatîva partîya çep (V) û sosyaldemokratî (S) di nav parlamentoyê de hat sitandin.

Cara pêş %60 procent kesên ji welatê din dengên xwe bikar anîn. Di hilbijartina sala dawî ya 91 de tenê %41 procent kesên ji welatên din dengên xwe dan. Di hemû hilbijartina de jin, ji mîra zêdetir beşdarê hilbijartina bûne. Di hilbijartina dawî de ev ferq %5 procent bû.

Ku em li gor welatan lê binêrin, di nav bîyanîyan de beşdarîya herê bilind di nav hevvelatî yên Chile (Şîlî) de buye, ku %65 procente. Li diway Şîlî hevvelatîyên Tirk û Almanî tîn, ku %51 procente. beşdarîya herî kêr di nav Finlandî û Yugoslavîya deye, ku %35 procente.

Di nav hevvelatî yên Swêd ê beşdarîya hilbijartinê, di nav kesên ku dahatekî wanê bilind heye zêdetir. Di nav kesên ku tu dahatekî wan tune beşdarîya hilbijartinê gelek kêr, ku tenya %19 procente. Di nav wan kesên ku dahatekî wanê salane ji 160.000

zêdetir, beşdarî %48 procente. Tişteki dinê ecebmay beşdarîya hilbijartinê di nav kesê zewicîde bilindtir, ji kesên nezewicî, ferq heya %12 procente.

Di hilbijartina sala 91 de li hemû Swêd %84,3 procent swêdî beşdarê hilbijartinê bun. Li Eskilstuna %81,2 swêdî dengên xwe dan. Em dikarin bêjin ku bîyanîyên nezewicî, ên ku

tu dahatekî wan tune tucar dengên xwe di hilbijartina de bikar nehanîne.

Ev ji ber çî awhaye? Dibe ku gelek sebeb hebin, lê meyla giştî dinav

hemû gurubên bîyanîyan de wek heve. Beşdarbûn di hilbijartinê de, sal bi sal kêmtir dibe. Sebebê herî esasî eve ku bîyanî bê imkan dibînin, ku wê bikaribin tesîr li sîyaseta Swêd bikin. Gelek kêr bîyanî bi şîweyekî organîzekirî di nav partîyan de cîh girtine û gelek kêr bîyanî di nav organên biryardayîne de henin. Di meclisa beledîya Eskilstuna de tu bîyanîyekî ji derwey welatên başûr (Nord) tune! Ev kêmanîya di meclisa mehelan û komîtan de jî heye. Tenya yek kesekî ji welatekî dervay başûr di meclisa mehelekî de heye. Di hilbijartina îsal de tenya di nav lîsta Partîya Çep (VP), socialdemokrat (S) û Patîya Gel (Fp) de kandidatên ji derwey welatên başûr henin.

Divê di hilbijartina 94 de, ew meyla ku di nav bîyanîyan de heye bê şikandin, da ku xerib dest pê bikin mafê xwe ê dengdanê di hilbijartina meclisa herêm û beledîyan de bikar bînin. Di nav van sê salên dawî de guhertînen politik baş dîyarin. Lewra divê ku tu mafê xwe di 18 septembar 94 de bikar bînin.

Biçe û deng bide!.

*

* *

*

tesîrek pozîtîv li ser civat û polîtîka partîyan bikin. Ev çewtîyekî ber bi çave, bîyanî dikarin pir tesîr li civatê, li partîyan û li sîyaseta swêd bikin.

Ku em li procentan binêrin, emê nikaribin bêjin ku " bîyanî dikarin tesîrek xurt û berbiçav li civat û sîyaseta swêd bikin". Divê bîyanî vê yekê bişkinin, divê bîyanî bi şîwekî aktîv, tîkevin nav jiyana sîyasi,

civakî, aborî û çandî. Divê bîyanî, di nav partîyên sîyasî ên swêd de cîh bigrin û beşdarê kar û xebat wan bin. Gava em erkên xwe bi cih bînin, emê bi dost, heval û dilxwazên xwe re gavên baş û tekûz bavêjin.

Em li Swêd dijîn, ji ava ku em vedixun bigre heta hewa em distînin, beşekî sîyasetê ye û tîkelîyê wan bi sîyaset swêd re heye, Divê em li

dervay sîyaseta swêd nemînin. Ew kesên tîn hilbijartin, di derheqa hemû tiştên mede biryara didin. Lewra pêwîste ku em ji di naw vê pêvajokê de bin. Gava hilbijartin bîyanîya jî eleqeder dike, divê bîyanî mafê xwe, ê hilbijartin û xwehilbijartinê bikar bînin. Biçe û dengê xwe bide!...

* * *

HILBIJARTINA GIŞTÎ LI SWÊD

Redeksiyana Ararat

Di 18'ê meha 9'a de, li swêd'ê hilbijartina giştî ye. Divê hilbijartinêde endamên parleman, endamên meclîsa herêm û beledîyan tîn hilbijartin. Kesên ku temenê wan 18 sal û berjortire mafê wan yê hilbijartin û xwehilbijartinê heye. Wek tê zanîn mafê dengdanê, bingeha situna demokrasîyê ye.

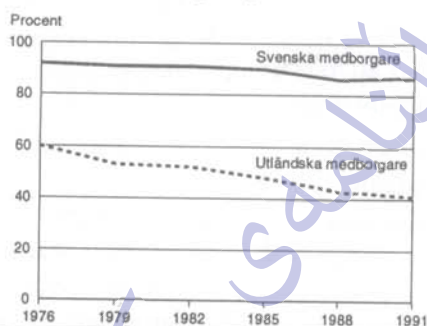
Li swêd, bîyanî heta derecakî xewdî vê mafê ne. Ev maf di sala 1976 de hatiye dayîn. Sê sal piştê ku kesek bîyanî navê xwe li nifûsê nivîsand û pêva mafê wî /wê ê hilbijartin û xwehilbijartinê di meclîsa herêm û beledîyan de heye, lê mafê wan ji bo hilbijartin û xwehilbijartina parlemto tûneye. Mafê bîyanî yên ku bûne hevvelatîyên swêd heye, ku di hemû hilbijartina de beşdar bin. Bê guman ji bo bîyanî yên, ku nebûne hevvelatîyê swêd tunebûna mafê hilbijartin û xwehilbijartinê ji bo parlemto neheqîyeke û ne demokratike. Divê ev mafa ji bo her kesekî ku 18 salê xwe tuje kiribe û mafê rûniştina wî/wê li swêd heye, hebe, da ku ew jî bikaribin hilbijêrin û xwe bidin hilbijartin. Biryarên ku ji jor ve tîn stendin çî pozîtîv û çî jî negatîv tesîrê li wan jî dike.

Pirensîbên siyaseta dewleta Swêdê di derheqa biyanyan de, "wek hevî" û "azadîya hilbijartina îmkana" e. Endamên meclîsan bilind ji bal hemû guruban nayin hilbijartin, tenya ji terefê hindê guruban tîn hilbijartin, ew biryarên ku meclîsê bilind distînin tesîr li întîresa hemû guruban dike, ev jî neheqîyekî dine, û di pirensîbên "wekhevîti"yê de tune ye û ne "wekhevîti"ye. Dîsa ew kesên biryar li ser "azadîya hilbijartina imkana"

werdigrin ji terefê hemû bîyanî yan nayên hilbijartin, lêwra, merov ji vê "azadî"yê şuhbê dike û ev "azadî"ya ne "azadî"yekî demokratîk e.

Teva van kêmasîyên ku me di jorde anîn ziman, mafê hilbijartin û xwehilbijartinê ji bo endametiya meclîsa herêm û beledîyan mafekî pîroze. Dive bîyanî (em kurd jî di nav de) vî mafê bi şîwekî baş û bi armanc bi kar bînin. Lê mixabin ew maf, ji terefê gelek bîyanî yan ve nayê bikaranîn. Gava em li îstatîskên hilbijartina binêrin, emê bibînin ku bîyanî kemtir ji swêdî ya beşdarê hilbijartina dibin..

Diagram 15. Valdeltagande i kommunfullmäktigvalen 1976-1991 efter medborgarskap.

Di hilbijartina sala 1991 de, 4692 kesên bîyanî xwedî mafê dengdanê bûn li beledîya Eskilstuna, ji vana tenya 1842 kesên mafê xwe ê dengdanê bi kar anîye, ev jî %39,2 ye, ên ku mafê xwe yê dengdanê bikar nehanîne 2850 kesin, ev jî %60,7 e. Tevaya dangan li Eskilstuna nêzê 55000 heye, ji wan %81,2 dengên xwe dane. Dengên bîyanîyan li Eskilstuna %8,5'e. Bîyanî yên hin welatan pir û ên hin welatan jî kêr beşdar hilbijartina dibin. Bîyanî, yan ji ew kesên ku koka wan ji derveyê swêdî dinava nifûsa swêde %13,2'e, ev jî ne kême. Bîyanî yên bûne hevvelatîyên swêd %7,4'e. Ji ber ku derbarey Kurdan de tu îstatîstîk tune ye em nizanin ku çend procent kurd mafê xwe ê dengdanê bikar tîne.

Tunebuna nunerên bîyanîya di meclîsa beledîyade kêmanîyekî

Tabell 48. Valdeltagande i kommunfullmäktigvalet 1991 efter medborgarskapsland och kön.

Medborgarskapsland	% röstande av de röstberättigade		
	Totalt	Män	Kv
Sverige	87	86	88
Totalt utländska medborgare	41	38	44
däruv			
Chile	65	64	66
Turkiet	51	50	53
Tyskland	51	48	55
Storbritannien	48	45	52
Norge	46	43	48
Italien	44	43	46
USA	43	40	46
Danmark	42	39	45
Iran	41	41	40
Grekland	37	37	36
Polen	36	30	38
Jugoslavien	35	31	38
Finland	35	29	39

mezin ne. Di hilbijartina pêş me de çend kandidatên bîyanî, di nav lîsta Partî Çep (VP) socialdemokrata (S) û Partiya Gel (Fp) de hene. Birastî ketina wan kandîdata bo nav meclîsê pir zahmete, ji ber ku navê wan ne di serê lîstandene. Gelo ew meclîsa ku bîyanî tîde tûnebin wê bikaribe di derheqê bîyanîyande, yan jî di derheqê tiştên ku bîyanîya eleqedar dike, bi şîwekî pozîtîv û demokratîk biryara bistîne? Bersîva me ne pozîtîfe.

Waxtê ku bîyanî mafe xwe ê hilbijartin û xwehilbijartinê bikar nehînin, bi manak relatîf hinekî din wê wî mafê wan bikar bînin. Li alîkî din jî, hin dengê wan tê şewitandin û hin jî ew partîyên, ku di merhela siyasî, aborî, çandî û civakî de mafê bîyanîyan diparêzin, kêr deng distînin. Ev yek jî ne di lehê bîyanî yan deye. Bê guman pir sedem hene, ku biyani kêr beşdarê hilbijartinê dibin. Yek ji wan sedemen bingehî, sedema psikolojîke. Gori vê sedema psikolojîk biyanî di vê bawerîyê de ne, ku wê nikaribin bi dengdayînê

Svar från Jonny Lundgre, (S)

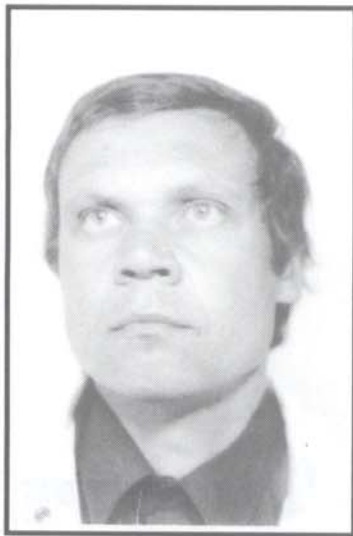
Jouni Stenberg, (V)

1. Att socialdemokraterna får tillbaka regeringsmakten, samt att få ned den skyhöga arbetslösheten. Idag är mer än 600 000 människor utan arbete. En socialdemokratisk valseger innebär också att Sverige byter färdriktning. Målet för vår politik är att få balans mellan utgifter och inkomster.
2. Invandrarna måste bli mer delaktiga i föreningslivet i Sverige. Man har mycket kunskap att tillföra i många frågor utifrån sina erfarenheter från de olika kulturer man kommer ifrån. Man har stora möjligheter att påverka svensk politik genom att bli medlem och aktiv i de olika politiska partier som finns i Sverige.
3. Många invandrare saknar kunskap i det svenska språket, vilket gör det svårare att konkurrera på arbetsmarknaden idag, då vi har en arbetslöshet på drygt 17% här i Eskilstuna. Socialdemokraternas program för att föra Sverige ur den kris vi idag befinner oss i, är att öka sysselsättningen, främst inom näringslivet. Vi vill investera Sverige ur krisen, stimulera investeringar i näringslivet, i kommunikationer, i bostäder och miljö. Vi vill öka investeringarna i kunskap och kompetens. Vi har också ett särskilt ungdomsprogram, där alla ungdomar som är under 25 år ska erbjudas arbete eller utbildning inom 100 dagar från det att de har blivit arbetslösa.
4. Hemspråksundervisningen ska naturligtvis vara kvar i skolan. Den är till för att invandrabarn ska kunna behålla sitt hemspråk och sin kultur varifrån man kommer.

1. Den viktigaste frågan för Vänsterpartiet är den ekonomiska politiken. Under den senaste valperioden har den borgerliga regeringens syfte varit att göra de redan rika ännu rikare. Medlen har varit a) höga räntor och b) hög arbetslöshet. Höga realräntor gynnar endast dem som har pengar. Med hög arbetslöshet kan kapitalet garantera små löneökningar, skära i sjukförsäkringar, A-kassa och pensioner. Man kan också skrota eller försämra viktiga arbetsrättsliga lagar som t.ex. strejkrätten (höjda bötesbelopp, avsked) och försämra LAS (lagen om anställningsskydd). Andra viktiga frågor är miljöpolitiken och nej till EU.
2. Invandrarna känner sig inte som svenskar, och många svenskar accepterar inte heller invandrarna som jämnbördiga människor. a) Många politiska flyktingar väntar enbart på att få återvända hem, och för den som betraktar Sverige som en tillfällig tillflyktsort undan terror, krig och svält, så kan ett partipolitiskt deltagande i Sverige kännas svårt. b) Språket är också en barriär, liksom svenskens sätt att vara politiskt aktiv: lugn, lydig, fåordig.

Många invandrare är politiskt aktiva i sina hemländer fast nu på distans från Sverige. T.ex. när den irakiska regimen riktade sina vapen mot den egna befolkningen och särskilt kurderna, så dominerades inte kritiken av svenska politiker utan av politiskt aktiva kurder bosatta i Sverige. Invandrare kan vara politiskt aktiva utan att märkas i svensk inrikespolitik. Att kunna svenska är en nödvändighet för att kunna delta i svensk inrikespolitisk debatt, men vi infödda svenskar måste lära oss att acceptera mindre bra svenska och även våra invandrades sätt och temperament i politiken. De politiska partierna ger inte heller möjlighet till invandrare att hamna på valbar plats på valsedlarna. Endast genom vänsterpartiet har utomnordiska invandrare fått en plats i riksdagen.

Vårt parti välkomnar med varmt hjärta alla invand
försätter sid 4

Mihkel Nömm, Miljöpartiet de gröna

Moderaterna

Gunnar Dickfelt, (M)

1. Våra viktigaste frågor är: Nej till EU, Skatteväxling - mindre skatt på arbete och ökad skatt på råvaror och energi, Kortare arbetstid - dela på arbetet, Allergisanering, Tryggad vård.
2. Invandrare kan vara ovana med föreningsliv och modellen för svensk demokrati. Invandrare är ett blandat begrepp med olika kulturer och språk. Svaren blir mycket olika beroende på vilken grupp man menar. Genom att delta i debatten och rösta påverkar man givetvis politiken.
3. Arbetslösheten skiljer sig mycket mellan olika invandrargrupper. En av orsakerna till den högre arbetslösheten är att utbildning, praktik och språkkunskaper inte stämmer överens med vad arbetsgivaren efterfrågar. En annan är att behovet av lågutbildad arbetskraft har minskat. Någon som helst segregering av arbetsmarknaden med olika regler för olika grupper är förkastlig. Arbetslösheten minskas generellt genom att arbetstiden förkortas. Fler behövs då för att klara de arbeten som måste utföras av människor.
4. Undervisning i hemspråk är bra, den stärker barnets kontakt med den äldre generationen och med släkt i ursprungslandet. Även elevens självkänsla stärks samt leder till bättre språkkunskaper i svenska. Hemspråksundervisning skall anordnas när det finns en grupp med minst fyra elever.

1. Våra viktigaste valfrågor är den kommunala ekonomin. En kommunal ekonomi syftande till oförändrad kommunalskatt och på sikt en successiv sänkning av kommunalskatten. Avveckling av kommundelsnämnderna och dess förvaltningar. Skolan och omsorgen om våra barn och äldre.
2. För att kunna påverka svensk politik krävs kunskaper om vår svenska historia, vår kultur och våra seder. Att kunna vårt språk blir då ett viktigt led i kunskapsinhämtandet och för att bli en del av och delta i politiska debatter.
3. Att kunna vårt språk är en ytterst betydelsefull faktor för att erhålla ett arbete. I regel torde också utbildning - kompletterande utbildning - erfordras.
4. Hemspråksundervisningen ska läggas utanför ordinarie lektionstid.

VAL
94

OBS!

Även Eskilstuna NYD fick chansen att vara med och svara på dessa fyra frågor. Men som Ni märker har de "ännu inte haft tid" att besvara våra frågor.

Folkpartiet

Anita Bohman, (fp)

1. Bort med underskottet i kommunens ekonomi. Sälj kommunala fastigheter så att vi får pengar till sånt som är viktigare, barn, ungdomar och äldre t.ex. Ett levande centrum i Eskilstuna med affärer, kultur och allehanda aktiviteter. Bostäder ska byggas på outnyttjad tomtmark utefter ån. Bättre utnyttjande av Eskilstuna-ån så att ån blir attraktivare och mer tillgänglig för allmänheten.
2. Det finns många grupper som inte är så aktiva i svensk politik. Invandrarna är en av dessa: Jag tycker att det mycket är upp till var och en att engagera sig politiskt. Alla som gör det har samma möjlighet att påverka, självklart är det viktigt att det finns människor av olika bakgrund i det politiska arbetet. Det gäller såväl invandrare som svenskar. Det behövs fler ungdomar, kvinnor och även fler människor som kommer från näringslivet.
3. Troligtvis har bristande kunskaper i svenska stor betydelse. Det är viktigt med en snabb anpassning till det svenska samhället. Folkpartiet har i regeringen medverkat till att asylsökande fått rätt att arbeta under väntetiden, och de asylsökande som förvärvsarbetar får själva betala för sin förlägningsplats. Det är exempel på förslag som gör att människor själva får möjlighet att påverka sin situation. Vi tror att det betyder mycket också för självkänslan
4. Det är viktigt att det finns en genomtänkt linje för hemspråksundervisningens framtid. Vi har därför efterlyst en samlad inventering av forskning och erfarenheter kring hemspråksundervisning. Ledorden skall vara individanpassning och flexibilitet.

 Kristdemokraterna

Miriam Holm, (KdS)

1. Vi har fem valfrågor som vi driver. Det är trygghet för barnen, värdig vård för våra äldre, rättssamhället åter, skatteväxla för jobben och miljön samt ekonomi med etik ger fler arbeten.

2. Det kan bero på språk- och kulturskillnader. Många invandrare är här tillfälligt och vänter på att kunna åka tillbaka till sitt hemland. Därför känner man sig inte motiverad att delta så mycket i politiken i Sverige. Det finns säkert många fler orsaker än dessa som gör att inte så många invandrare är aktiva i politiken.

Invandrarföreningarna skulle inbjuda de politiska partierna till informella träffar så att bättre personliga kontakter skapas. Ja, de har stora möjligheter att påverka politiken.

3. Jag tror det finns en osäkerhet bland arbetsgivarna om hur en invandrare ska passa in på en arbetsplats med språk- och kulturskillnader. Det kan vara svårt för en invandrare att lämna referenser från sin arbetsplats i hemlandet, och det kan vara svårt för en arbetsgivare att värdera en utbildning från ett land som man inte känner till så bra.

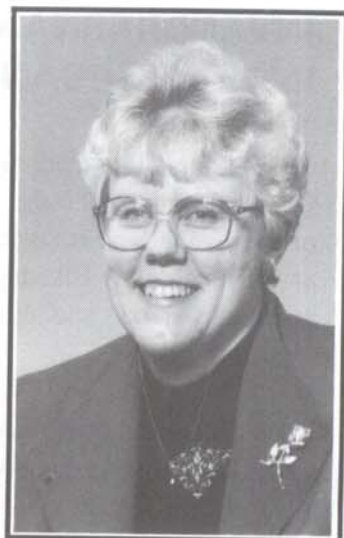
Vi måste stimulera företagsamheten så att det blir en ökning av små och medelstora företag. För att få fler unga i arbete måste vi ta till snabba åtgärder. Ungdomsskattsedeln (U-skattsedeln) är ett sådant exempel.

4. Det är viktigt med hemspråksundervisningen, så att man får ett grundspråk. Det behövs för att kunna bygga vidare med svenska som är viktigt för studier och för livet i Sverige.

VAL94 VAL94 VAL94 VAL94 VAL94 VAL94 VAL94

Ararats redaktion ställde några frågor om valet och EU till de politiska partierna i Eskilstuna. Frågorna om EU kommer att redovisas i nästa nummer. Här publicerar vi nu svaren på frågorna om valet, så att Ararats läsare lättare ska kunna orientera sig om partiernas politik och välja rätt i valet.

- 1- **Vilka är de viktigaste frågorna för ditt parti i den här valrörelsen?**
- 2- **Vad beror det på att invandrarna inte är så aktiva i svensk politik? Vad kan man göra för att de ska bli mer aktiva? Kan de i så fall påverka den svenska politiken?**
- 3- **Vad beror det på att arbetslösheten är dubbelt så stor bland invandrare som bland svenskar? Hur anser ditt parti att arbetslösheten ska kunna minskas?**
- 4- **Vad är din/ditt partis åsikt om hemspråksundervisningen i skolan?**

Christina Andersson, (C)

1. Våra viktigaste valfrågor är Att få stopp på den ökande statsskulden. Att uppnå balans i ekonomin i Eskilstuna. Att minska arbetslösheten främst bland ungdomar. Att skapa ett nytt trygghetssystem (arbetslöshet, sjukförsäkring, föräldrapenning och pension) som ger en större grundtrygghet för de svagaste grupperna. Att bygga ett Kretsloppssamhälle där vi bättre sparar på våra naturresurser. Vi måste lära oss att "slit och släng" är förbi. Nu gäller det att återanvända och att återvinna.
2. Invandrare har haft svårt att komma in i det svenska föreningslivet och därmed också i de politiska partiernas arbete. Vi måste få ett större utbyte mellan svenska föreningar och invandrarföreningar. Självklart kan invandrare påverka politiken i de olika partierna om de finns med i partiets politiska arbete.
3. När det blir kärt på arbetsmarknaden ökar kraven på dem som söker jobb och här spelar språket en stor roll. Vi har varit dåliga på att ta tillvara invandrarnas yrkeskompetens. Nya arbeten måste skapas i nya små och medelstora företag. Vi måste ge bättre förutsättningar för dem som vill starta ett företag.
4. Hemspråksundervisning ska ges till dem som önskar, men vi kan bli mer effektiva genom en bättre planering av hemspråksgrupper.

VAL 94

INVANDRARNAS OCH RÖSTDELTA- GANDET

1976 fick utländska medborgare för första gången rösta i det svenska kommun- och landstingsvalet. Det var efter initiativ i Riksdagen från vänsterpartiet och socialdemokraterna.

Första gången utnyttjade 60 procent av samtliga utländska medborgare sin rättighet. Nu senast 1991 var det endast 41 procent som använde sig av rösträtten. I alla val har kvinnorna varit flitigare valdeltagare än männen. Nu senast var skillnaden 5 procent.

Om vi tittar på enskilda länder så finner vi att högst valdeltagande hade chilena med 65 procent. Därefter kommer medborgarna från Turkiet och Tyskland med 51 procent. Lägst var valdeltagandet från Finland och Jugoslavien med 35 procent.

Precis som hos de svenska medborgarna ökar valdeltagandet ju högre inkomsten är. Bland dem som inte har någon inkomst alls var valdeltagandet så lågt som 19 procent 1991. För dem som hade en årsinkomst på 160.000:- och uppåt var valdeltagan-

det 48 procent.

En annan intressant uppgift är att valdeltagandet bland gifta är mycket högre än bland ogifta. Det skilde 12 procent mellan gifta och ogifta.

Av 4692 röstberättigade utländska medborgare i Eskilstuna i 1991 års val röstade endast 1842. 2850 utländska medborgare valde alltså att avstå från att rösta. De utgjorde tillsammans ca 5 procent av de röstberättigade eller lika många som röstade på vänsterpartiet i senaste kommunvalet.

Som en jämförelse kan nämnas att valdeltagandet i hela landet bland svenska medborgare var 84,3 procent i kommun- och landstingsvalet 1991. I Eskilstuna röstade 81,2 procent av svenskarna 1991.

Sammanfattningsvis kan man alltså konstatera att utländska ogifta män med låg eller ingen inkomst inte har utnyttjat sin rösträtt i kommun- och landstingsvalen i någon stor utsträckning.

Vad beror detta på? Förmodligen är orsakerna många, men eftersom tren-

bara platser på valsedlarna om de bor i getton som Rinkeby, Tensta och Rosengård. Annars finns de med på valsedlarna som ett prydnadsföremål. De kan vara med på listan, men längst ned. De enda invandrare som finns med höst upp på listorna är nordiska eller nordeuropeiska.

Det finns starka tecken som visar att svenska partier inte menar allvar när de säger att invandrarna behövs i den svenska politiken, men att de inte känner någon tillhörighet där. Om vi behövs är det bara som passiva väljare eller hejarklack, men inte som politiker. De omtyckta invandrarna är de som visar en Onkel Tom-mentalitet och aldrig ifrågasätter något

den är lika för alla invandrargrupper, nämligen att valdeltagandet sjunker för varje val som går, kan man nog ana att huvudorsaken är att invandrarna känner en bristande möjlighet att påverka kommunpolitiken både i valet och i mellanvalsperioderna. Allt för få är organiserade i något parti och allt för få finns med i de beslutande församlingarna. I Eskilstuna kommunfullmäktige finns idag inte någon utomnordisk invandrare! Nästan lika dåligt är det om man tittar på nämnder och styrelser. Endast någon enstaka utomnordisk invandrare finns med i dessa organ. I årets val finns enstaka utomnordiska invandrare på vänsterpartiets, socialdemokraternas och folkpartiets kommunlistor.

1994 måste bli det år där trenden bryts och de utomnordiska invandrarna åter börjar använda sin rösträtt i kommun- och landstingsvalen. Det har de senaste tre årens politiska utveckling visat väldigt tydligt. Använd alltså din rätt den 18:e september. Gå och rösta!

Tommy Hamberg Vänsterpartiet (V)

En pratstund med en kulturellt och politiskt aktiv invandrare

Vad beror det på att invandrarna inte är så aktiva i svensk politik? Vad kan man göra för att de ska bli mer aktiva? Kan de i så fall påverka den svenska politiken?

Trots att de flesta etablerade partier talar vackra ord om invandrarna, så kommer de bara ihåg att vi finns några månader innan valet. Vad de säger då är inget annat än retorik. Invandrarna kan bara komma på val-

utan accepterar sin plats i samhället. Vad beror det på att arbetslösheten är dubbelt så stor bland invandrare som bland svenskar? Hur anser ditt parti att arbetslösheten ska kunna minskas?

Den dolda rasismen.

Dessutom ställde redaktionen ytterligare en fråga till Julio: Kan invandrare och invandrarungdomar göra något för att hindra att främlingsfientlig- heten växer sig starkare i Sverige?

Älska, älska och åter älska. Bara kärleken kan rädda världen.

Julio Flores

KURDISKA IF

verkligt och tackar för det stöd vi har fått av vår publik. Vi vill också ta tillfället i akt att tacka vissa personer som speciellt har hjälpt vårt fotbollslag, Anter Anter, Hazem Kurda och Hawar Miran. Vi tackar desutom lagledarna Abo Diler och Kadhim Zanghnaeh för deras engagemang.

Utan Kurdiska Föreningen hade vi inte klarat vår verksamhet. Vi tackar styrelserna som har ställt upp för laget när det behövdes. Vi hoppas att den nuvarande och de kommande styrelserna fortsätter med sitt stöd i samma anda och omfattning.

KURDISKA IF har spelat 9 matcher under våren 94 med följande resultat:

1-Kurdiska - Verdandi:	3-1
2-Kurdiska - Standard:	0-2
3-Kurdiska - Diana :	0-2
4-Kurdiska - Croatia :	2-3
5-Kurdiska - Sundbyholm:	2-2
6- Kurdiska - Nyby:	2-1
7- Kurdiska - Gillberga-Lista:	0-4
8- Kurdiska - KFUM:	3-0
9- Kurdiska - Sloga:	1-1

Redaktion:

Firat Nemrud
Rasit Burhan
Tara Ibrahim
Tevga Bekas

Postadress:

Kurdiska föreningen
Box 14 595
630 14 Eskilstuna

Besöksadress:

Västra storg. 3, 3tr.
Tel: 016 - 13 12 52
Pg. 26 52 90 - 7

Mål: Osman 2, Baskan 2, Carlos 3, Adnan 3, Aziz 1, Hamit 1.

Resultat: vunna matcher 3, oavgjorda matcher 2, förlorade matcher 4, mål 13 - 15, poäng 11

Turneringen 02 / 07 / 94 Eskilstuna

1 - Kurdiska - Peru:	4-4
2 - Kurdiska - Strängnäs:	3-2
3 - Kurdiska - KFUM:	5-2
4- Kurdiska - Arboga:	5-1
Final: Kurdiska-Årby:	3-3
Kurdiska vann första pris	

Turneringen 09 / 07 /94 Eskilstuna

1- Kurdiska - KFUM:	2-0
Final: Kurdiska - El Salvador:	4-2
Kurdiska vann första pris	

Turneringen 16 / 07 / 94 Örebro

Kurdiska A: första pris
Kurdiska B: andra pris

Turnering 23/7/94 Eskilstuna

1-Kurdiska - Finländare:	4-2
2-Kurdiska- El Salvador:	4-0
Final: Kurdiska -Norrköping:	0-1
Kurdiska vann andra pris	

KADHIM ZANGHNAEH

FYRA FROGÅR

(fort. från sid 9)

rare som medlemmar. Vi bekämpar förtryck, vill främja jämlikhet, broderskap och fred. Vi är ett socialistiskt parti, och därför anser vi att politisk aktivitet i Sverige är en del av den internationella socialistiska kampen. Vi har samma kapitalister här som i övriga världen. Ställ upp och aktivera er! Alla aktiva i politiken påverkar, den som är inaktiv påverkar garanterat ingenting.

3. Svensk politik har sedan slutet av 80-talet varit en anpassning till EG/EU. Det så kallade 2/3-dels samhället som är Västeuropas system är snart genomfört också i Sverige. Systemet bygger på hög arbetslöshet, som garanterar låga lönekrav och sämre socialt skyddsnet. Samtidigt sänks företagsskatterna. Detta systemskifte i svensk politik är en klar klasspolitik: Mer åt de redan rika, pengarna tas från de fattiga. I Sverige är invandrarna nästan enbart en arbetskraftsreserv som kapitalet använder till sin fördel.

Lösningen är att ta av de rika och skapa meningsfulla jobb åt de arbetslösa. Samtidigt har den tekniska utvecklingen gått så långt att kortare arbetstid är nödvändig, d.v.s vi behöver dela på jobben. Vårt dagskrav är 7 timmars arbetsdag, men på längre sikt 6 timmars arbetsdag.

4. Hemspråksundervisning är av yttersta vikt. Invandrarens hela självförtroende och identitet bygger på modersmålet, liksom familjens sammanhållning är beroende av att ha ett gemensamt språk som grund. Exemplet från äldre finnar som invandrade hit på 50- och 60-talen skrämmer: de har blivit halvspråkiga och kan inget språk bra, varken finska eller svenska. Självförtroendet har blivit därefter. Hemspråksundervisning är en självklarhet i det ordinarie schemat.

* * *

kretsarna ger illusionen av lika möjligheter när de reella möjligheterna finns på arbetsplatserna. Där avgörs vem som har makt till vad. 3- De geografiska valkretsarna är godtyckliga och återspeglar inte den sociala skiktningen. Om någon kontroll kan ske av riksdagsledamöterna så är det av de rika och inflytelserika. 4- Politiken är utanför vardagslivet och framstår som väsensskild från de problem folk har. Naturligtvis finns det en lösning på detta. Men den lösningen, löntagarfullmäktige, kan ju bara bli aktuell när folk i gemen inte kan få sin vilja igenom i riksdagen och kommunfullmäktige. Idag ställs vi inför närmare problem.

När ekonomer, professorer, politiker av alla de schatteringar predikar att marknaden kräver... då vill de att du ska tänka på ett visst sätt. Du ska inte tänka på vad som vore brist i vårt majoritetsstyre. Du ska bara se problemen såsom handelsmännen ser dem.

Men det finns ett aber. Marknaden kräver inget. Ty marknadslagarna är inga naturlagar. Det finns ingen naturlag som säger att arbetslöshet är ett måste, ingen naturlag som säger att du inte ska ha en lön att leva på, ingen naturlag som säger att inte kultur och utbildning skall kunna vara tillgänglig för alla.

Därför ska naturresurser och sociala behov undandras marknadslagarna. Det är möjlig med ett land där arbetsvillkor, löner och sociallagstiftning förbättras och full sysselsättning och miljövänlighet klasas som nyttigt.

Därför: arbete åt alla - dela på jobben - försvara levnadsstandarden - max 35 timmars vecka utan löneavdrag. Det går inte, kanske någon invänder, det skapar problem. Sjävlklart, allt vad vi gör skapar problem. Frågan är vilka av de problem som finns vi vill lösa. Fåtalets eller

flertalets.

Går inte riksdagsmajoriteten att ställa över kapitalägare och storbolag, då får vi föra besluten närmare dem det berör. Då blir det tid att bilda löntagarfullmäktige. Huvuddelen av Sveriges befolkning arbetar för sitt uppehälle, nåväl ska de då inte vara myndiga att besluta över sin levnad.

Den 18 September är det val till riksdagen. Börja med att rösta mot arbetslösheten, mot den kriminalitet som försörjrar våra gemmensamma resurser och skattemedel för arbete åt alla. Rösta på SOCIALISTISKA PARTIET.

Seyidxan Anter

* * *

Ungdomar och politik

ungdomar vakna till och blev antirasister. Under de senaste åren har det mest varit ungdomar som deltagit i jättestora demonstrationer mot rasismen. Själv jag har varit med i flera demonstrationer mot rasismen i Eskilstuna och Stockholm. Bland många ungdomar har det blivit tufft att vara antirasist. Detta har betydligt väldigt mycket för att hindra rasismen i Sverige.

En annan sak som många ungdomar börjat engagera sig i är kampen mot nedskärningarna på skolor och fritidsgårdar. Ungdomar börjar vakna upp och förstå att de rika vill betala sina skattesänkningar genom att ta pengar från skolorna. Men ungdomar gör motstånd! I våras var det stora protester bland skoleleverna i Eskilstuna mot nedskärningar på skolan.

Tack vara detta slapp vi betala skolböcker och skolmat. Liknande elevprotester har det varit i Malmö, Stockholm, Göteborg, Umeå och många andra ställen i Sverige.

Just nu är det EU-frågan som engagerar många ungdomar. De flesta ungdomar säger nej till EU. De vet att EU betyder ännu hårdare nedskärningar på skolor och ännu högre arbetslöshet.

Ungdomarna har lärt sig av sina föräldrar och av sina farföräldrar: Genom protester mot de rika har svenskarna fått sin demokrati, sin gratis skola, billig sjukvård, barnbidrag med mera. Det är viktigt att engagera sig i politiken och kämpa för bättre villkor! Det är en erfarenhet som också kurdiska ungdomar behöver lära sig; Kurdiska ungdomar måste kämpa tillsammans med sina

svenska kamrater! Vi måste försvara våra rättigheter här i det land där vi lever nu. Man får ingenting gratis! Antigen kämpar vi eller så förlorar vi det lilla som vi redan har! Vi måste gemensamt ta kamp för vår framtid.

Faramarz Ahmedi Fetah
Kurdisk Ungdom

Bekas
Läkarmottagning

Sveriges
Läkareförbund

Dr. Barzan Bekas
Leg. Läkare

Allmän Läkarpolik

Kungsgatan 33 nr
632 21 Eskilstuna

Tel. 016/11 33 60

Telefontider för tidsbeställning:

Måndag - fredag 17.00 - 19.00
Lör., sön. & helger 10.00 - 15.00
Vi gör även hembesök

Vid akut behov av läkarbesök, lämna ert namn & telefonnummer så ringer vi upp ER så fort vi kan.
Vi har även akut hembesök.

INFÖR VALET

Trots allt välkomnar vi ändå rätten att kunna rösta och bli vald till kommunfullmäktige. Tyvärr är det många utländska medborgare som inte utnyttjar denna rättighet. Om vi tittar på statistiken så kan man se att invandrarna deltar i valet procentuellt mindre än svenskar.

Vid 1991 års val hade 4.692 utländska medborgare rösträtt i Eskilstuna kommun. Av dessa röstade bara 1.842 vilket är 39,2 %. De som inte har röstat är alltså 60,8 %. Olika invandragrupper röstar inte heller i samma utsträckning, utan vissa grupper röstar mer än andra. I Sverige har 13,2 % av befolkningen utländsk bakgrund (i Eskilstuna 16,9 %). Av dessa har 7,4 % blivit svenska medborgare. Eftersom statistiken inte redovisar minoritetsgrupper utan ursprungsland har vi inga exakta siffror vad det gäller kurder.

Tabell 48. Valdeltagande i kommunfullmäktigvalet 1991 efter medborgarskapsland och kön.

Medborgarskapsland	% röstande av de röstberättigade		
	Totalt	Män	Kv
Sverige	87	86	88
Totalt utländska medborgare	41	38	44
därav			
Chile	65	64	66
Turkiet	51	50	53
Tyskland	51	48	55
Storbritannien	48	45	52
Norge	46	43	48
Italien	44	43	46
USA	43	40	46
Danmark	42	39	45
Iran	41	41	40
Grekland	37	37	36
Polen	36	30	38
Jugoslavien	35	31	38
Finland	35	29	39

Utan tvivel är det en stor brist att invandrare saknar ledamöter i valda församlingar. I årets val i Eskilstuna finns bara några utomnordiska invandrare med på listor från fp, s och v. Det är inte heller stora möjligheter att dessa invandrare blir valda på placeringar långt ned på listorna. Kan dessa församlingar utan invandrare besluta rättvist och demokratiskt i frågor som rör invandrare? Vårt svar är inte positivt.

När invandrare inte utnyttjar sin rätt att rösta kommer andra att dra fördel av detta. Resultatet blir att partier som står på invandrarnas sida får mindre röster, och det är inte till fördel för invandrarna.

Naturligtvis finns det många orsaker till att invandrarna deltar i valet i mindre utsträckning. En av orsakerna är psykologisk. Man tror inte att man kan påverka de politiska partierna och det politiska livet i Sverige. Detta är fel, eftersom politiken är möjlig att påverka.

Om vi utgår från statistiken kommer vi fram till att invandrarna kan påverka valet i Sverige. Invandrarna måste också delta aktivt i det sociala, ekonomiska och kulturella livet liksom i de politiska partiernas arbete. När vi lyckas med dessa uppgifter kommer vi att finna våra vänner och bundsförvanter som blir en tillgång för oss. Vi lever i Sverige, och det vatten vi dricker och den luft vi andas har sin koppling till politiken. Vi får inte stå utanför den svenska politiken. Den som blir vald kommer att besluta om allt som angår oss. Därför ska vi ta plats i denna process.

Valet angår oss invandrare! Vi måste använda oss av rättigheten att delta i valet och att bli vald. Gå och rösta!

Redaktionen

Vad ska vi rösta om?

Vem var då röstberättigad? Självfallet var det varken Svensson eller grisen som hade rösträtten, utan privategendomen. De egendömlösa hade självklart ingen rösträtt. Men inte heller det undertryckta könet fick rösta. Det dröjde ända till 1921 innan kvinnorna fick rösträtt i Sverige, sist av alla nordbor.

Det krävde en hel del uppoffringar och kamp, ja t.o.m. liv att ändra på den graderade rösträtten från Svenssons och grisens tid och uppnå en demokratisk rösträtt. En man en röst

I år är det val till riksdagen. Men det är ett val där det inte är så självklart att nu gäller en man en röst. Varför? Hösten 1992 tvingade några starka kapitalägare och deras aktörer på penningmarknaden, tillsammans en handfull personer, fram en devalvering av kronan. En man, en röst-tanken, att majoritetsstyre ska gälla i politiken sattes åsido. Riksdagen har inte mera hand om den ekonomiska politiken eller rättare sagt folkhushållet. En handfull personer kan utöva utpressning mot riksdagen och med sin ekonomiska makt tvinga fram det som gynnar dessa kapitalägare och storbolag, och sen har det fortsatt i samma spår. Hur kunde bli så här, att det bara är rester kvar av demokratin, att vi tycks gå tillbaka till Svenssons och grisens tid med den graderade röstskalan.

Ett av svaren finns i riksdagen själv, i att en man, en röst inte band riksdagsledamöterna till dem som valt dem. När det väl var valda då hade valmanskåren ingen kontroll över dem mera. Eller låt oss kort sammanfatta bristerna i parlamentarismen. 1- Den politiska jämbördigheten döljer en ekonomisk ojämlikhet. 2- De geografiska val-

ARARAT

Utgivare: kurdiska föreningen i Eskilstuna

Augusti 1994, Nummer 3

INFÖR VALET

18 september är det val i Sverige. Man väljer ledamöter till riksdag, kommun och landsting. Den som har fyllt 18 år har rätt att rösta och att bli vald. Rösträtten är demokratins grundsten.

Utländska medborgare har rösträtt i viss mån efter 1976. Den som har varit mantalsskriven i en kommun i Sverige i tre år har rätt att rösta och bli vald till kommunfullmäktige och landstinget där. Rösträtt till riksdag

gen har bara den som har blivit svensk medborgare. Denna inskränkning i rösträtten för utländska medborgare är orättvis och odemokratisk. Alla som har fyllt 18 år borde ha samma rösträtt.

Grundprincipen för den svenska statens politik är jämlikhet och rätten att välja. Invandrare och svenskar ska ha likvärdiga möjligheter att tillgodose sina intressen. Alla påverkas av de beslut som riksdagen fattar, men de som fattar besluten väljs inte av alla. Därför är detta inte verklig valfrihet.

Sid 2

UNGDOMAR OCH POLITIK

De senaste åren har ungdomar i Sverige blivit mycket intresserade av politik. Detta gäller förstås inte alla, men det är många. Och det blir fler och fler ungdomar som deltar i politiken.

Det började med en reaktion mot rasismen. Rasismen växte och blev värre. Då började många svenska

Sid 3

VAD SKA VI RÖSTA OM?

Förr i tiden, i början på seklet, stod det inte klart för folk om det var Svensson eller grisen som röstade.

Det var inte okunnighet som orsakade tvivlet, utan fakta, ty så länge Svensson hade grisar fick han rösta, men när svinpesten tagit dem var han inte längre välkommen i röstbåset.

Sid 2

Illustration: Hasse Erikson, Tidigare publicerad i Dagens Nyheter 18/8-1994

KURDISKA IF

Vårt fotbollslag, KURDISKA IF, bildades 1986 och började då vara med i KORPEN säsongen ut. 1987 spelade laget i division 7 som avslutades med bra resultat. Laget har också deltagit i olika turneringar och vunnit en del av dem. 1992 fick vi ta emot ESKILSTUNA KURIREN BOLLEN.

1992 lyckades laget vinna serien i division 7 och avancerade till division 6, där laget fortfarande är kvar. Laget har haft följande tränare: Mosher, Amer, Ali, Dicle, Samir och Raad. När laget tränades av Dicle Anter nådde det sina största framgångar. För att klara sin kärva ekonomi har laget sålt Bingolotto under de senaste två åren. Vi uppskattar

Sid 4

I DETTA NUMMER

- * Invandrarare och valet
- * Fyra frågor
Fyra svar
Sju partier

DI VÎ JIMARA DE

- * Hilbijartina gîşti
- * Çar pirsîar
Çar bersîv
Haft partî
- * Hilbijartin û bîyanî
- * Bîranîna Yilmaz Guney